

foruden de almindelige Klitarbejder er der i Hihed Amt anlagt over 2200 M. ny Dæmning ved Ahyborøn, Agger og Malun, og dersom man til Beskyttelse af saadanne Dæmninger og af de mis-handlede Klitter i Virkeligheden ikke vil gaa videre end til netop at foretage de allernødvendigste Reparationer, men ikke vil gjøre noget Offer for at forhindre større fremtidige Reparationer, saa ville de Diger, der i Aar ere nye, til næste Aar se ud som gamle, og den Udgift, vi spare iaar, vil efter min fulde Overbevisning blive forstørret mange Gange i de nærmest kommende Aar. Her vil altsaa netop ske det, som den ærede Læser beklagede sig over, at en Besparelse, som man har troet at gjøre, vender tilbage som en mange Gange forøget Fordring. Jeg vil altsaa henlede det ærede Finansudvalgs Opmærksomhed paa denne Sag og bede det at forhandle med den høitærede Indenrigsminister, om det ikke skulde være hensigtsmæssigt at anvende en noget større Sum til dette Niemed. Jeg vil ikke tale om, at, hvis man vilde gjøre noget Alvorligt og Tidssvarende for Klitterne, saa skulde man tage fat paa Klitbeplantningen med en ganske anderledes Kraft, end det nu sker. Det er min Overbevisning, at af-døde Kammerherre Riegels, som i den største Del af sit Liv med glødende Iver arbejdede for denne Sag, vil en Gang vinde den Anerkjendelse, at han derved har indlagt sig saa store Fortjenester, at de ville sikkre ham en Plads i Historien. Den Gang var Muligheden af Træplantning i Klitterne et uafgjort Spørgsmaal; men nu kan det ikke længere opstilles som et Spørgsmaal, det er en Kjendsgjerning. For over 20 Aar siden begyndte man efter Foranledning af Riegels Forsøg, og i 20 Aar er man vedbleven dermed, endssjøndt der ikke længere kan være Tvivl om Rigtigheden af Riegels Tanke, at man ved en hensigtsmæssig Beplantning af Klitterne vil kunne forvandle disse øde, hvert Aar Udgifter slugende Besiddelser til indbringende Eiendomme, — ikke indbringende for det Første, men en Gang i kommende Tider. Det kan derfor ikke Andet end forundre mig, at man endnu vil vedblive i det samme begrænsede Omfang som hidtil at foretage saadanne Forsøg, medens man burde tage fat med en ganske anden Kraft og anvende ganske andre Summer derpaa. Jeg skal derfor henstille til det ærede Finansudvalg, som om nogle Dage vil blive valgt, om det ikke vil have sin Opmærksomhed henvendt paa at foreslaa Noget i den anførte Retning.

Th. Nielsen: Den ærede Finansminister

udtalte, da han forelagde de nærværende Lovforslag, at der efter hans Mening var noget Glædeligt derved, naar han saae paa dette Budget og Fremtiden. Jeg er ikke saa heldig ganske at kunne dele denne Glæde. Jeg skal ganske vist ikke bestride, at Indtægterne blive større og større Aar for Aar, og at Stillingen i det Hele med Hensyn til Balancen er nogenlunde. Men naar jeg ser hen til den Afbetaling af vor Gjæld, som er foregaaet, og til de Rilder, hvoraf Indtægterne flyde, kan jeg ikke dele den ærede Ministers Glæde. I sidste Henseende hører jeg nok, at den sidste ærede Læser vilde bevise for det høie Thing, som han udtrykte sig, at netop de indirekte Skatter ere de bedste, og at det er dem, man særligt griber til i Krigstid, hvoraf skulde følge, at de helst maatte vælges; men han blev dog modsagt af det ærede Medlem for Maribo (Frederiksen), som sagde; at man ikke altid i Krigstid og i alle Lande gaar den Vej, og i den Henseende tror jeg nok, at det ærede Medlem for Maribo har nok saa stort Kjendskab som den sidste ærede Læser. Selv om det nu var Tilfældet, hvad jeg ikke tror, at man i Krigstid ubetinget altid griber dertil, saa beviser det ikke Andet, end at man i Krigstid nødig vil lægge Skat paa de faste Eiendomme; thi da Krig har en eiendommelig Indflydelse paa Handel og Vandel, maatte da de Fleste gaa fra deres Eiendomme. Det er vel egentlig Grunden til, at man griber til de indirekte Skatter; men dermed er ikke givet, at disse ere de bedste. I Dvrigt skal jeg ikke nærmere indlade mig herpaa i Dieblisset. Naar jeg sagde, at jeg ingenlunde kunde finde vor finansielle Stilling saa god, skal jeg blot vise hen til, at i de sidste 9 Aar, — det kommende Finansaar 1875—76 mediberegnet — har Stillingen — jeg er i saa Henseende kommen noget nær til det samme Resultat som Statsrevisionen — været saaledes, at der i de første 5 Aar af disse har været en Tilbagegang af 9½ Million, hvorimod der for de sidste 4 Aar er en Fremgang af 8 Millioner. Der er altsaa i det Hele en Tilbagegang af 1½ Million. Men samtidig dermed have vi rigtignok bygget Jernbaner for 20 Millioner (Hør! Hør!). Ja, de Herrer sige: Hør, og det er vel ogsaa værd at høre paa, at vi have kunnet magte en saa stor Opgave som den, at bygge Jernbaner for 20 Millioner; men det maa dog ikke glemmes, at der hviler og har hvilet en ekstraordinær Told-Skat af 2 Millioner paa Landet, og disse 2 Millioner staa vel nap og knap til med Hensyn til det Overskud, der bliver, dersom Banerne regnes for fuld Verdi. Det